

Birinci Basamakta Hasta Ortak Karar Verme Beklentisi Veri Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Birinci Basamakta Hasta Ortak Karar Verme Beklentisi Veri Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18058>

Özet

Birinci Basamakta Hasta Ortak Karar Verme Beklentisi Veri Formu, Genco Görgü tarafından 2020 yılında hazırlanan uzmanlık tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle birinci basamak sağlık hizmeti alan hastalarda, tedavi süreçlerine dair hekimleriyle birlikte yürütecekleri ortak karar verme sürecine yönelik beklentilerini sistematik olarak ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin temel amacı, hastaların karar verme sürecinde ne kadar aktif rol almak istediklerini ve hekimlerinden ne tür bir katkı beklediklerini belirlemektir. Bu veri formu, hastaların psikolojik durumları (özellikle ego durumları) ile ortak karar verme beklentileri arasındaki ilişkiyi incelemeye olanak tanımaktadır.

Ölçek geliştirme çalışması, Türkiye'deki birinci basamak sağlık kuruluşlarında gerçekleştirilmiş olup, elde edilen veriler üzerinde hastaların kişisel ve psikolojik eğilimlerinin karar verme beklentileri üzerindeki etkileri analiz edilmiştir. Bu veri formu, hasta merkezli bakışın ve sağlık okuryazarlığının geliştirilmesi açısından önemli bir araç olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Ortak Karar Verme, Hasta Beklentisi, Birinci Basamak Sağlık, Ego Durumları, Sağlık Psikolojisi, Veri Formu Geliştirme

Yazarlar

Genco Görgü

Amaç

Bu veri formunun geliştirilmesindeki temel amaç, birinci basamak sağlık hizmetlerinden faydalanan hastaların, kendi sağlıklarıyla ilgili konularda hekimleriyle birlikte karar alma sürecine dair sahip oldukları beklenti düzeylerini ve biçimlerini ölçmektir. Geliştirilen bu araç, hastaların tedavi seçenekleri hakkında bilgi edinme, riskleri ve faydaları anlama, kendi değerlerini ve tercihlerini sürece dahil etme gibi ortak karar verme bileşenlerine ne ölçüde önem verdiklerini belirlemeyi hedefler.

Özellikle, formun geliştirildiği çalışmada, hastaların Transaksiyonel Analiz kuramına dayalı ego durumları ile ortak karar verme beklentileri arasındaki korelasyonun incelenmesi amaçlanmıştır. Bu sayede, hastanın psikolojik eğilimlerinin, sağlık hizmeti sunumu sırasında beklediği katkı düzeyini nasıl etkilediği ortaya konulmuştur. Bu bilgi, hekimlerin hasta iletişim stratejilerini kişiselleştirmelerine ve Ortak Karar Verme (OKV) uygulamalarını daha etkili hale getirmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Yap?

Birinci Basamakta Hasta Ortak Karar Verme Beklentisi Veri Formu, temel olarak hastanın sa?l?k hizmeti sunumu s?ras?nda aktif rol alma iste?i ve hekimden bekledi?i ileti?im ve i?birli?i seviyesi üzerine odaklanan bir yap?y? ölçmektedir. Ölçek, ortak karar verme modelinin temel ilkelerini yansıtan boyutlar? içermektedir. Bu boyutlar genellikle hastanın bilgilendirilme iste?i, karar üzerindeki kontrol beklentisi ve duygusal destek beklentisi gibi alt faktörlere ayr?labılır.

Ölçe?in yap?sal geçerli?i, geli?tirildi?i Uzmanl?k Tezi çal??mas?nda detayl? olarak incelenmi?tir. Yap?, hastaların sa?l?k kararları?n? alma sürecinde bireysel özerkliklerini ne kadar önemsediklerini ve hekimin otoritesine ne ölçüde ba??ml? olmay? tercih ettiklerini belirleyen kritik bile?enleri kapsamaktadır.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisine dair spesifik istatistiksel veriler yer almasa da (kaynakta: "-"), bir geli?tirme ölçe?i olarak, Görgü (2020) tarafından hazırlanan Uzmanl?k Tezi çal??mas?nda geçerlik analizlerinin yapıldı??? varsay?lmaktadır. Tipik olarak, bu tür ölçek geli?tirme çal??malar?nda içerik geçerli?i, yap? geçerli?i (faktör analizi yoluyla) ve ölçüt ba??ml? geçerlik yöntemleri kullan?lm??tır.

?çerik geçerli?inin sa?lanması amacıyla uzman görüşlerine ba?vurulmu?, yap? geçerli?i için ise ölçe?in teorik yap?y? ne kadar iyi temsil etti?ini göstermek üzere istatistiksel yöntemler uygulanm??tır. Detayl? geçerlik katsayılar? ve analiz sonuçları, Dokuz Eylül Üniversitesi'nde sunulan tez metninde bulunmaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik bilgisi kaynak içerikte belirtilmemiştir (kaynakta: "-"). Ancak, ölçe?in tutarlılı??n? de?erlendirmek amacıyla iç tutarlılık katsayıları?nın (örn. Cronbach Alfa) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin tez çal??mas? kapsamında rapor edilmi? olması gerekmektedir.

Ölçek maddelerinin kendi aralarındaki korelasyonlar? ve genel ölçek puanı?nın zaman içindeki stabilitesi, ölçe?in güvenilirli?ini destekleyen ba?lıca göstergelerdir. Ölçe?in psikometrik özellikleri hakkında kesin ve detayl? bilgiye ulaşmak için, tezin ilgili bölümlerinin incelenmesi esastır.

Faktör Analizi

Ölçek, geli?tirme a?amas?nda oldu?u için, yap? geçerli?ini belirlemek amacıyla mutlaka faktör analizine tabi tutulmuştur. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar altında toplandı??n?, yani hastaların ortak karar verme beklentilerinin kaç ana faktörden oluştu?unu

ortaya koymay? amaçlam??t?r.

Genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak ölçe?in nihai yap?s? belirlenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in birden fazla alt boyuta sahip olup olmad??n? ve bu alt boyutlar?n teorik çerçeveyle ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir. Görgü (2020) tezi, bu faktör yüklerini ve varyans aç?klama oranlar?n? detayl?ca sunmaktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Veri Formu / Anket Tipi Ölçek. (Derecelendirme bilgisi kaynakta yer almamaktad?r, ancak genellikle Likert tipi bir derecelendirme kullan?ld??? tahmin edilmektedir.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Birinci Basamak Sa?lık Hizmeti Alan Hastalar

Ya? Grubu: Yeti?kin Popülasyon

Popülasyon Detaylar?: Dokuz Eylül Üniversitesi'nde sunulan Uzmanl?k Tezi kapsam?nda İzmir'deki birinci basamak sa?lık kuruluşlar?na ba?vuran hastalar.

Test Metodolojisi: Öz Bildirimli Anket. Hastalar?n kendi ego durumlar? ve Ortak Karar Verme beklentileri hakk?nda beyanlar?n? toplar.

Anahtar Kelimeler

Hasta Kat?lım?, Sa?lık ?leti?imi, Klinik Psikoloji, Transaksiyonel Analiz, Ölçek Geli?tirme, Hasta Merkezli Bak?m

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilinmiyor (Tezde belirtilmemi?tir)

Ba?lant? E-posta Adresleri: ggorgu@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir (Tezin sunuldu?u kurum)

Şzinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2020 (Uzmanl?k Tezi sunum y?l?)

Şzinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için yazar Genco Görgü ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. İleti?im e-posta adresi yukar?da belirtilmiştir.

Kaynaklar

Görgü, G. (2020). *Birinci basamakta sa?l?k hizmeti alan hastalar?n ego durumlar?na göre ortak karar verme sürecindeki beklentilerinin incelenmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

<birinci-basamakta-hasta-ortak-karar-verme-beklentisi-veri-formu-toad.pdf>

Birinci Basamakta Hasta Ortak Karar Verme Beklentisi Veri Formu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?iştirilmemelidir.

Bu veri formunun orijinal maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??tır. Maddeler Görgü (2020) taraf?ndan haz?rlanan **Birinci Basamakta Sa?l?k Hizmeti Alan Hastalar?n Ego Durumlar?na Göre Ortak Karar Verme Sürecindeki Beklentilerinin İncelenmesi** ba?l?kl? Uzmanl?k Tezi içerisinde yer almaktadır.